

PRIKAZ UDŽBENIKA KOMMUNIKATION IN DER LANDWIRTSCHAFT

Valentina Papić

Visoko gospodarsko učilište u Križevcima

Dorothea Lévy-Hillerich unter Mitwirkung von Joanna Abramczyk, Bozena Bochenek, Bogusława Malinowska, Adam Malinski, Henryka Noetzel, Maria Teresa Piosik

KOMMUNIKATION IN DER LANDWIRTSCHAFT

Goethe-Institut, Fraus, Cornelsen, 2005., 171 str.

U zajedničkom izdanju Goethe-Instituta i izdavačkih kuća Fraus i Cornelsen 2005. je objavljen udžbenik *Kommunikation in der Landwirtschaft* ukoričen mekim koricama zelene boje, formata 20x26 cm. Udžbenik započinje predgovorom nakon kojega slijedi sadržaj, uvod, 7 poglavlja te na kraju popis izvora uz pojedina poglavlja. Prilog udžbeniku je CD glosar na 12 jezika. Prateće materijale čine priručnik za nastavnika s transkripcijama tekstova za slušanje i rješenjima zadataka, te DVD s materijalima za slušanje.

Udžbenik *Kommunikation in der Landwirtschaft* pretpostavlja predznanje njemačkoga jezika na stupnju B1 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike, a namijenjen je za učenje njemačkoga jezika u strukovnim školama te ustanovama visokoga obrazovanja poljoprivrednoga usmjerenja. Udžbenik u središte procesa učenja stavlja kompetencije potrebne za buduće zanimanje i to putem usvajanja stručnoga znanja s područja poljoprivrede te metodičkih i društvenih kompetencija. Poglavlja udžbenika obrađuju sljedeće teme:

---

* Valentina Papić, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, vpapic@vguk.hr

poljoprivredna gospodarstva, poljoprivredni strojevi, obrada tla, sjetva, uzgoj životinja, vinogradarstvo, plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište, prodaja poljoprivrednih proizvoda, obrazovanje i stručna praksa u poljoprivredi. Poglavlja se mogu obrađivati nezavisno jedno od drugoga. U svakom se poglavlju pomoću različitih strategija i tehnika razvijaju vještine čitanja, slušanja, pisanja i govora, uz nezaobilazne vježbe vezane uz gramatiku i vokabular. Na taj način učenici i studenti ne samo da stječu znanje njemačkoga jezika vezano uz poljoprivrednu struku, već uče i na koji način uspješno učiti s drugima i od drugih. Strategije i tehnike učenja razvijaju socijalne kompetencije, timski rad i komunikaciju, a praktični savjeti za uspješnije učenje prisutni su u svakom poglavlju. Uvod u pojedine teme obrađuje se putem fotografija, slika, tekstova ili vježbi vokabulara, a svako poglavlje sadrži rubriku *Mit Sprache spielen* u kojoj se na kreativan i učenicima pristupačan način prenose jezični sadržaji poput stručnoga vokabulara, poezije i poslovice vezanih uz određenu temu. Na kraju se svakoga poglavlja nalazi rubrika u sklopu koje se utvrđuju i ponavljaju stručni izrazi sadržani u dotičnom poglavlju.

Udžbenik počinje uvodnim poglavljem u kojem je predstavljena koncepcija udžbenika, a sadržani su i praktični savjeti vezani uz čitanje, slušanje, pisanje i gramatiku koje učenici / studenti trebaju kasnije primijeniti prilikom rješavanja zadataka. Različiti tipovi zadataka vezani su uz temu poljoprivrede, a između ostalog sadrže nadopunjavanje, odgovaranje na pitanja iz teksta, sastavljanje kraćih tekstova, klasifikaciju vokabulara, definiranje pojmova, simulaciju razgovora, te razvijanje globalnoga i selektivnoga razumijevanja slušnoga teksta. Udžbenik nije koncipiran na principu gramatičke progresije, već se određeni gramatički sadržaji ponavljaju ukoliko u sklopu poglavlja ili obrade određene vrste teksta imaju važnu ulogu. Tako se primjerice pasiv ponavlja u okviru obrade tekstova koji sadrže upute za korištenje poljoprivrednih strojeva.

Tema su prvoga poglavlja različiti tipovi poljoprivrednih gospodarstava te se u sklopu tekstova i zadataka uvodi vokabular vezan uz ratarstvo, stočarstvo i vođenje farme. Uvod u ratarstvo obrađen je pomoću pregleda ratarskih kultura koje polaznici zatim shematski klasificiraju u okopavine, krmno bilje, uljarice, mahunarke itd. Novi vokabular iz područja poljoprivrede dodatno se utvrđuje popunjavanjem tabularnog prikaza podjele poljoprivredne djelatnosti u ratarstvo i

stočarstvo, iza čega slijedi prikaz različitih oblika poljoprivrednih gospodarstava s obzirom na njihov gospodarski oblik i poljoprivrednu djelatnost. Nakon uvedenoga i utvrđenoga nazivlja vezanoga uz poljoprivrednu struku slijedi rad na pisanim i slušnim stručnim tekstovima i zadacima uz tekstove koji stavljaju u funkciju prethodno uvedeni leksik pomoću nadopunjavanja ili otvorenih pitanja. Od gramatičkih se sadržaja u prvom poglavlju ponavljaju zavisno složene rečenice i infinitivne konstrukcije i to u kontekstu davanja prijedloga i prigovora (*ich schlage vor, dass; es wäre besser, wenn; das ist keine so gute Idee, weil*). Poglavlje završama rubrikom *Mit Sprache spielen* koja obrađuje idiome vezane uz životinje (*Was ist ein Katzenjammer, Spaßvogel, Menschenschlange...Da legt der Hund begraben; Den letzten beißen die Hunde...*), a uvedeni se vokabular dodatno ponavlja kroz zabavnu križaljku i domino igru.

Drugo poglavlje obrađuje poljoprivredne strojeve, obradu tla i sjetvu, a započinje uvođenjem nazivlja poljoprivrednih strojeva koje polaznici moraju pridružiti odgovarajućem opisu poslova vezano uz dotični stroj, ili pak odgovarajućem glagolu (*pflügen, drillen, roden, spritzen...*) Od strojeva se detaljnije obrađuje plug i njegove podvrste, te povijest razvoja traktora kao glavnoga elementa poljoprivredne mehanizacije, u sklopu čega se ponavljaju pasiv, upotreba modalnih glagola i preterit. Slušni se tekst u drugom poglavlju odnosi na moguće kvarove na poljoprivrednim strojevima i njihov popravak i sadrži vježbe nadopunjavanja i pisanja zabilješki. Rubrika *Mit Sprache spielen* u ovom poglavlju obrađuje utvrđivanje novog vokabulara pomoću izrade kartica vokabulara.

Treće je poglavlje sadržajno vezano uz proizvodne postupke od sjetve do same žetve. Kako prinosi u poljoprivredi uvelike ovise o vremenskim prilikama, tako poglavlje počinje slušnih tekstom i slikovnim prikazom vremenske prognoze te uvođenjem i utvrđivanjem vokabulara u kontekstu vremenskih prilika (temperatura, suša, mraz i sl.) Vježbe nadopunjavanja, ispravnoga redoslijeda i sastavljanja teksta iz natuknica obrađuju proizvodne postupke uzgoja ruža, krastavaca i raži. Pisani tekst detaljno obrađuje gnojidbu kao drugi važan faktor koji utječe na poljoprivredne prinose, iza čega slijede dva slušna teksta o uzgoju matovilca i bolestima biljaka. Rubrika posvećena integriranoj zaštiti bilja obrađuje biološke, biotehničke, indirektno, fizičke i kemijske metode

zaštite bilja i to kombinacijom tekstova i analize slikovnih prikaza i dijagrama, vježbi nadopunjavanja, te klasifikacije nazivlja. U ovome se poglavlju obrađuju i temeljne odrednice ekološke poljoprivrede kao proizvodne metode kojom se dobivaju zdrave živežne namirnice uz istovremenu zaštitu okoliša. Predstavljen je bavarski *Hopffisterei* iz Münchena kao glavni proizvođač i prerađivač ekoloških žitarica, uz navođenje glavnih njemačkih udruga koje se bave ekološkom poljoprivredom. Poglavlje završava šaljivom pjesmicom Hansa Scheibnera „*Kartoffelballade*“.

Četvrto poglavlje obrađuje teme iz stočarstva i bavi se uzgojem životinja, hranidbom, načinima držanja životinja u intenzivnom i ekstenzivnom tovu, proizvodnim procesom od uzgoja do gotovoga mesnog proizvoda, njemačkim pasminama svinja i goveda, te govedarstvom i proizvodnjom mlijeka. Kao i u prethodnim poglavljima, novi jezični sadržaji savladavaju se putem vježbi nadopunjavanja, križaljki i otvorenih pitanja. Kao tehnika učenja na kraju se poglavlja obrađuje metoda asociograma koja se može koristiti za aktiviranje predznanja, uvođenje novog teksta ili prezentiranje povezanih riječi i izraza.

Peto je poglavlje u potpunosti posvećeno vinogradarstvu i proizvodnji vina. Poglavlje počinje uvođenjem pojmova francuskoga podrijetla vezanih uz vinarstvo i vinogradarstvo: *Barrique, brut, Bukett, dekantieren, sec, cru* itd. iza čega slijedi tablica koju treba nadopuniti pojmovima iz njemačkoga vinskog leksikona (*Landwein, Tafelwein, Eiswein, Weißherbst, trocken, Spätlese usw.*) U sklopu slušnoga teksta obrađuju se pojmovi vezani uz informacije koje treba sadržavati etiketa na boci ili butelji vina – udio alkohola, vrsta grožđa, godište, geografsko područje i sl. Pisani tekst donosi podatke o njemačkim vinogradarskim područjima uz dolinu rijeke Rajne, te najpoznatijim njemačkim sortama vinove loze od kojih se dobivaju bijela i crna vina. Poglavlje također daje informacije o vrstama vinove loze u ostalim europskim zemljama, te putem kraćega teksta informira polaznike o kategorijama vina počevši sa stolnim vinima, pa se do vina koja se dobivaju ledenom berbom ili pak izbornom berbom bobica. Slijedi uvođenje pojmova vezanih uz opis različitih vrsta vina na temelju boje, mirisa i okusa, te slušni tekst o vinogradarskim područjima i vinskim cestama u Europi. Zasebna tablica bavi se vinogradarskim područjima u Njemačkoj kao što su Ahr, Baden,

Franken i sl., a od polaznika se traži da ista područja nađu na karti Njemačke i nadopune tablicu podacima o pripadajućim gradovima i rijekama u istoj regiji. Još jedan slušni tekst u ovom poglavlju obrađuje izložbe vina i plasman vina na tržište, a poglavlje završava vježbom vokabulara sa složenicama koje u sebi sadrže pojam *Wein*, te kratkim tekstom o pravilnom odabiru čaša za posluživanje vina i temperaturi vina pri samom posluživanju.

U šestome se poglavlju obrađuju marketing i prodaja poljoprivrednih proizvoda. Poglavlje počinje kraćim tekstom o direktnoj prodaji i o uvjetima koje poljoprivrednici moraju zadovoljiti da bi se mogli baviti istom. Poglavlje nadalje obrađuje proizvodne zadruge i prodaju na veliko, te razlike u marketingu i prodaji uljane repice i jagoda. Kao važan element marketinga obrađuje se marketinški miks i njegove sastavnice: proizvod, cijena, distribucija i promocija, a na temelju dijagrama o uzgoju i plasmanu uljane repice uvode se i obrađuju se pojmovi iz područja trgovine: prerađivačka industrija, veletrgovci, krajnji potrošači i sl. Od gramatičkih se sadržaja ponavljaju zavisno složene rečenice s veznikom *dass*, i to u kontekstu opisivanja grafičkih prikaza i tablica. (*Im Schema sieht man, wie/dass; Das Schema zeigt wie/dass*). Na temelju analize slučaja prodaje jagoda koje kupci sami беру, polaznici raspravljaju o adekvatnoj upotrebi različitih elemenata marketinškoga miksa, te isti sastavljaju na temelju ponuđenoga predloška. Sljedeća rubrika obrađuje dodatne izvore prihoda u poljoprivredi kao što su postrojenja za proizvodnju bio plina ili pak pružanje usluga seoskoga turizma, te daje prikaz poljoprivrednoga poduzeća uvodeći tako pojmove vezane uz pravni oblik, zaposlenike, godišnji promet, troškove investicije i sl. Rubrika o sajmovima i izložbama daje pregled najznačajnijih događanja te vrste u Njemačkoj, a poglavlje završava uputama kako sastaviti referat.

Zadnje poglavlje obrađuje nekoliko tema: obrazovanje i praksa u poljoprivredi, zanimanja u poljoprivredi, kompetencije potrebne za pojedina zanimanja, pisanje zamolbe za prijem u program stručne prakse, program strukovnoga obrazovanja *Leonardo da Vinci* i *Europass Berufsbildung*. Na temelju zadanih predložaka polaznici uče kako napisati prijavu na natječaj i životopis prema kategorijama: *persönliche Daten, Schulbildung, Berufsausbildung, Sprachkenntnisse, EDV-Kenntnisse, sonstige Kenntnisse*, te uče i uvježbavaju izraze koji se koriste kod

telefonskih upita. Dulji slušni i tiskani tekst vezan je uz golf kao novu granu poljoprivrede s posebnim naglaskom na problem zaštite okoliša. Na kraju poglavlja polaznici na temelju predloška izrađuju pismo zahvale upućeno imaginarnoj obitelji kod koje su odradili stručnu praksu s područja poljoprivrede. Može se reći da zadnje poglavlje priprema polaznike da po završetku škole, studijskoga programa ili tečaja samostalno konkuriraju za pripravnička ili radna mjesta na poljoprivrednim imanjima ili u poljoprivrednim poduzećima. Vježbe su u zadnjem poglavlju nešto zahtjevnije i traže veći angažman i kreativnost kod učenika, ali istovremeno povećavaju samopouzdanje polaznika zbog samostalne upotrebe jezika za vlastite potrebe.

Sam udžbenik završava popisom izvora tekstova, slika i tablica. Od pratećih materijala nastavniku su na raspolaganju priručnik za nastavnike koji sadrži dodatne informacije o radu s nastavnim materijalima u udžbeniku i kao takav predstavlja nezaobilaznu metodičku podršku nastavnima. U uvodnome je dijelu opisan sam udžbenik zajedno s ciljnim skupinama polaznika i ciljevima učenja s osobitim naglaskom na komunikacijske, metodološke i socijalne kompetencije polaznika. Iste pripremaju polaznika za buduće zanimanje i samostalno učenje u okolini koja od pojedinaca traži visoku razinu snalaženja i prilagodljivosti. Priručnik je, kao i sam udžbenik, podijeljen u sedam poglavlja, te sadrži upute za rješavanje zadataka, rješenja zadataka i prijedloge za dodatne zadatke i vježbe u učionici.

Ovakav materijal usko vezan uz jezik poljoprivredne struke zasigurno će biti primjenjiv u strukovnim školama, te u institucijama visokoga obrazovanja koje imaju studijske programe vezane uz poljoprivredu jer nudi pregršt materijala iz svih područja poljoprivrede koji do sada nisu bili dostupni objedinjeni u obliku udžbenika i priručnika za nastavnike.